Борын-борыннан иген иг? — авыр, л?кин шул ук вакытта ?аваплы эш саналган. Икм?ксез табынны к?з алдына китер?е д? авыр. Барлык ризыклардан ?стен бит ул! ? шушы икм?к табынга килг?нче, к?пме тир т?г? игенче. Авыр хезм?тк? тагын борчу-кайгылар ?ст?л?: иген дымга туенырмы, б?ртекл?р тук булырмы, вакытында ?ыеп алырбызмы?..
ООО «Озерки» - Нури Зариф улы Алыков ?ит?кчелегенд?ге яшь ху?алыкларны? берсе. Ул 2012нче елны Рузаевка районы авыл ху?алыгы тармагында барлыкка кил?. Анда 4300 га ху?алык ?ирл?ре, шул арада 4000 га басу. ООО «Озерки» компаниясе беренче ч?ч?не 700 тонна орлык, 500 тонна ашлама, 70 тонна ГСМ алып ?тк?р?д?н эшен башлап ?иб?р?. Ул вакытта ху?алыкта барлыгы 13 кеше эшли.
Россия авыл ху?алыгы министры Николай Федоров Мордовияд? эшлекле визит бел?н килг?н чакта, Нури Зариф улы Алыковны? ООО «Озерки» ху?алыгы мисалында язгы ч?ч?, кыр эшл?рен алып бару процессын к?рс?тк?н идел?р. Мордовия Главасы Владимир Волков ?ит?кл?г?н олы кунаклар н?къ к?чле «Джон Дир» тракторлары эшл?г?н урынга туктаганнар. К?з алдында шундый картина – бер трактор ?ирне с?р?, икенчесе артыннан ук ки? ?илк?ле ч?ч? агрегаты бел?н берьюлы ч?ч? д?, ашламалар да керт?. Бу процесс ?зене? сыйфатлыгы ??м т?г?ллеге бел?н я?а технологиял?рне практикада куллану к?ренеше. Элекке ч?ч? стереотибын тамырдан алып ?зг?рт?. К?н тал?п итк?н технологиял?р, язгы ч?ч? эшл?рен? ??м ?и?азларын алуга китк?н инвестициял?рне аклый, дип к?рг?н эшл?рне б?ял?г?н иде Николай Федоров.
ООО “Озерки» ху?алыгы ?семлекчелек (растениеводство) бел?н шогыльл?н?л?р. Биред? бодай, арпа, кукуруза бертеклел?рен орлыкка ?стер?л?р ??м зур ООО “Авангард» диг?н эшк?рт? (перерабатывающий) предприятиясе кир?к-яракларын т?эмин ит?. ООО «Авангард» алар ?чен гарантияле сату базары да. Бер-берсен? фадалы хезм?тт?шлекне Россия министры югары б?ял?п китк?н иде, ? б?ген, чебил?рне санарга к?з вакыты ?итк?ч, б?я юкка бирелм?г?н ик?н дибез. Чыннан да бу шулай. Мо?а д?лилл?р байтак. Игенче хезм?те ул билгеле булган эшл?рне? и? авыры ??м ?аваплысы, дип бел?без. Ул авыр хезм?т кен? т?гел, ? яш?? р?веше. ?ирд? эшл?? – ул яу кыры кебек; кырдагы у?ышны ?ыйгандагы йокысыз т?нн?р, аяусыз хезм?т бел?н ген? яулап алып була. Бу у?айдан яшьлект?ге ?ыр с?зл?ре иск? т?ш?: “Игенчене? батырлыгы – игенчене? хезм?т ?ыры, игенчене? у?ганлыгы кырларында к?рен?».
Нури Зариф улы Алыков – гомер буе авыл ?иренд? хезм?т ит?. ?ир кешесе ул! Хезм?т ярата, тормышны с?я, гаил?се ?чен тырыша. Мордовияд? х?рм?тле кеше ул. Зур эш т??риб?се, белемлелеге, эшне, халыкны ??м туган туфрагын яратуы ?ит?кче буларак зур у?ышларга ирешерг? ярд?м итеп кил?; алдынгылар р?тен? чыгара. Нури Зариф улы Алыков тынгы белми торган кеше: ху?алыгы, б?генге эшм?к?рл?р банкы системасыннан алып, авыл ??м ш???р урамнарыны? кичке утларына кад?р кайгырта. Аны? ?чен барысы да м??им (важно). ?зен бик гади алып барса да, олы хезм?тен яшереп булмый, ч?нки ул водительд?н алып зур предприятияне? гендиректоры д?р???сен? ?итк?н кеше. Нури Зариф улы Рузаевка ху?алыкларыны? к?бесен у?ышка алып кил?, алдынгылар р?тен? чыгара. Ул зур тырышлык ??м тел?к бел?н “Озерки» чикле ?аваплылык ??мгыятьчелегене? директоры вазыйфасына эшк? алына. Булдыра.

- Бер?р эше? килеп чыкмаса, билгеле факторларны гаепл?рг? кир?к т?гел. ?зе?? ген? таянырга кир?к: эшне башлап ?иб?р? ?чен белеме?не ??м булдыклылыгы?ны кушып, ситуацияне к?р? бел? сорала. ?ирне берничек алдый алмыйсы? – к?пме куясы?, шулкад?р аласы?, ди Н.З.Алыков.
Грамоталы ?ит?кче булганга, кадрларын лаеклы б?яли, алар бел?н эшне ?ентекл?п ?ти. ?ирне яратып эшл?рг? тел??чел?рне ген? хезм?тк? ала ул. Хезм?т хакын да лаеклы бир? – бер айга 30-35 ме? сум т?ли. Эш ??м ял ит? режимын саклаган к?е, урып-?ыю вакытында хезм?т хакы 90 ме? сумга кад?р ?ит?. Эшл?рг? д? р?х?т бу ??мгыятьчелект?, ч?нки я?а технологиял?р, я?а автопарк... анда я?а 5 импортлы трактор, 6 комбаин да бар. Бер с?з бел?н ?йтк?нд?, у?ышка ireш? ?чен шартлар тудырылган.
Россия авыл ху?алыгы министры Николай Федоров, ООО «Озерки»да 18 хезм?тк?рне? тырышып масштаблы эшл?рне башкарганнарын к?реп: «Несмотря на то, что работников у вас немного, весь комплекс работ у вас ведется в агротехнические сроки. Соблюдайте такой темп. И успехов вам!» - ди аграрчыларга.
Нури Зариф улы Алыков - у?ган игенче, у?ган ?ит?кче, ??рвакыттагыча кырда. ?иде «Палессе» комбайны «Вакула» сортлы арпаны фуражга суга. Арпаны? «Радуга» сортын 2000га 9 комбаин, 10 «КамАЗ» ?ыеп алганнар. У?ыш уртача гектарыннан 40 центнерга якын ?ыйганнар, ? агымдагы елгы бодай у?ышы гектарыннан 40-45 центнер. Барлыгы 700 тонна ашлык ?ыеп алганнар инде ??м РМ авыл ?сеше фондына 500 тонна тапшырганнар; куелган бурычларын ?т?г?нн?р. Игенне «ВКМ-Агро» тогына ташып, суыртып, ?илл?теп, полиэтилен ?и?н?рг? салып, кышкы сакка куеп та барганнар. ?тк?н елны я?а технологиял?рне (тиешле дымлылык, тиеш кад?р консервант салган очракта) к?з алдында тотып саклагач, барлык бертеклел?ре ис?н-сау булып кышны ?тк?рг?н. Бу алым бел?н Рузаевка районында елдан-ел к?бр?к орлык-ларны саклый башлаганнар. Урып-?ыялар да, алга бурычлар да куеп бара бу ху?алык ?ит?кчесе. Мордовияне? т?рле ?ирл?ренд? т?сле, биред? д? аксымы (белок) югары ??м алыштырулы энергияле ашлыкка ?стенлек бирел?. Шу?а быел кукуруза 200 га ч?челг?н булса, кил?се елга 5 тапкыр арттырырга ?ыеналар. Б?ген «Озерки” ?ирл?ренд? эш кайный, 1000 га кырга органик ашлама - «Авангард»тагы тавык тиз?ге (помет) керт?л?р. Шундый ашлама кертк?н ?ирл?рд?н быел гектарыннан 50 центнер у?ыш ?ыеп алдык, ди Нури Зариф улы. Шундый кешел?рне? эшл?рен к?рг?ч, ?ит?кче булуы ?и?елме диг?н сорау туа. ?леге сорауга ?авап катлаулы ??м к?п м?гън?ле. ?мма безне? героебыз бел?н булган очракта тулы ышаныч бел?н шунысын ?йтеп була: ?ит?кче вазифасы ?и?ел т?гел. ?мма Нури Зариф улы Алыков вазыйфасын у?ышлы ?ти. А?а алда да зур у?ышларга ireш? торган ?ит?кче, ?ирд? яхшы кешел?р булуына ышаныч бир? торган булып калуын телисе кил?.

Наил? Насырова